

PODZIM
2025

KOPIÁK

Tvorba studentů

4.C v Praze!

Současná literatura

Zážitky z Erasmus+

Ornitologické okénko

Rozhovor s paní profesorkou

Balcárkovou

Lidskosti

Komiks

ÚVODNÍK

Milí čtenáři,

Připadá vám, že je to tak týden, co bylo 1. září a začal nový školní rok. Ale kdepak! Ani jsme se nenadáli a je tu čas barevného spadaného listí, sychravého pošmourného počasí, ledového větru, plápolajících svíček a kouzelně vonícího svařáku. A s příchodem podzimu je tady i nové číslo našeho časopisu. Neboť čas běží rychleji, než bychom chtěli, a my jsme tak bohužel přišli o pravidelné příspěvatele z řad již loňských maturantů, vítáme tak mezi námi nové členy z prvních ročníků a také grafika bude mít svého nového tvůrce, jehož první počín právě držíte v rukou nebo čtete na netu.

Jaký koktejl jsme tentokrát pro vás namíchali a jaké horké novinky na vás už netrpělivě čekají?

Začneme od pravidelné klasiky, kterou již delší dobu tvoří příspěvky z volné tvorby našich autorů, tudíž se můžete nerušeně začíst do povídek, ale jako novinka na vás čeká první z řady komiksů. Pravidelností se také staly tipy na zajímavou současnou četbu, tudíž vás o ně neochudíme ani tentokrát. Další pravidelností se stanou zajímavosti ze životů osobností, které znáte z výuky nebo které byste mohli nově poznat. Tentokrát poodhalíme roušku tajemství života a smrti K. H. Máchy a podíváme se i na historii elektromobilů. Je to vážně horká technologická novinka, nebo už je znali i naši předci?

Začátek září byl bohatý na exkurze a výjezdy, adaptáky, ekokurzy a maturitní ročníky v Praze. Vy se můžete začíst do osobitě zpracovaných zážitků 4.C z Prahy.

Slyšeli jste někdy o projektu Lidskosti? Pokud ne, tak vám ho přiblíží rozhovor s jednou z jeho pořadatelek, a pokud vás zaujme, tak se můžete i zúčastnit. Po třech letech se uzavřel i náš projekt Erasmus+, a tak vám přinášíme ohlédnutí za jeho poslední etapou.

Určitě jste si všimli nových tváří v učitelském sboru Slovaňáku, postupně se pokusíme vám je blíže představit. Tentokrát na vás čeká rozhovor s novou kolegyní češtinářkou – Terezou Balcárkovou.

Přejeme příjemné čtení, užijte si podzimní dny a těšte se na Vánoce, budou tady za chvíli

VAŠE REDAKCE

P.S.: Přijde ti, že v tomto čísle ještě něco chybí? Máš nápady, jak časopis vylepšit? Chtěl bys jen občas něčím zajímavým nebo zábavným přispět? Jsi na škole nový, ale baví tě psaní? Tak neváhej a připoj se k nám. Přivítáme každého dalšího nadšence, který hledá seberealizaci

Na časopise se podíleli:

Šéfredakce – paní profesorka Šikulová

Korektura – paní profesorka Pernicová

Grafika – Uliana Horshchal 1.A

Obrázky – Uliana Horshchal 1.A

Autoři článků

MADLENA-MARLENA

Madlena si vyčesala vlasy do vysokého culíku a vydala se krátkou chodbou směrem k pultu s kávovarem, naproti kterému se nacházelo široké okno. Všimla si, že zimní měsíce přinesly stmívání brzy a zbavovaly barev už tak velmi ponuré ulice. Zákazníků nebylo mnoho, nemusela spěchat, a tak zády opřená o stěnu vedle lednice se zákusky pozorovala odrazy místnosti v okně naproti ní vpljející se do šedi ulice na druhé straně. Světla visící ze stropu se na skleněném podkladu proměnila v jasné zářící body dominující celému obrazu. Linie židlí byly přesně definované a odraz paní s taškou na klíně kopíroval každý její pohyb. Sebe ovšem v kopii své reality stejně jako obvykle nespátřila.

„Pardon,” ozvala se žena, jež Madleně věnovala milý úsměv z druhé strany pultu, „mohla bych zaplatit?”

„Jistě,” odpověděla po malé chvilí a rychle vyťukala částku na platební terminál.

„Máte moc pěkné vlasy,” zaznělo společně s pípnutím přístroje. Madlena ztuhla. Než se stihla vzpamatovat, paní už byla pryč a ona sledovala, jak se za ní dveře pomalu zavírají. Nechápala, proč ji to tak nepříjemně zaskočilo. Svůj pohled přesunula zpět k oknu s odrazem kavárny, na který se tak pozorně soustředila předtím. Stále se v něm neviděla. Kde je? Proč tam zase není? S tolika otázkami ji polila vlna smutku. Nemohla věřit žádnému z podobných slov.

Co je na ní tak krásné? Jak vypadají vlasy, které chválí? Proč ji je nikdo neukáže?

Komplimenty v ní probouzely nesmírnou úzkost a bezbrannost, jako kdyby stála na pustém poli pod širým nebem zahaleným černočerným pláštěm noci, kvůli němuž si připadala srovnatelná s nevidomým. Ta milá slova, jež měla popisovat její osobu, byla dechberoucím ohňostrojem rozjasňujícím temnotu noční oblohy. Ohňostrojem zářícím tak silně, až ji oslepil stejně jako tma; z původně malebných obrazců na nebi proto zbylo pouze hlasité bouchání petard připomínající střelbu. Neviděla, odkud zvuky přicházejí ani kam útržky pyrotechniky dopadnou, a tak se bála, že ji trefí. Vyděšená si skoro až přála ohluchnout.

Hned po příchodu domů se svlékla a pospíchala do koupelny. Učinila, co uznala za vhodné, oblékla si pyžamo a vrátila se do svého pokoje. Trvalo dlouho, než se jí podařilo usnout.

Zrcadla, zrcadla, všude kam se podívala našla zrcadla, ale Madlena v nich nebyla. Stejně jako vždy se její podoba neodrážela od lesklých povrchů, jež tvořily nekonečné bludiště, kterým tak vyděšeně

klopýtala. Nebylo takřka možné rozeznat cestu od zrcadlové stěny, a tak do nich ve spěchu opětovně narážela: několik hlasitých kroků, poté rána. Kolena měla odřená do krve a rukávy zmáčené slzami, přesto se stále nevzdávala a utíkala nekonečnou chodbou, jež odmítala odhalit její vzhled a místo toho odrážela bílé světlo přicházející shora, čímž Madlenu téměř oslepovala. Utíkala. Běžela dál a snažila se ve změti ničeho najít sebe. Tiseň v ní každou vteřinou narůstala, vystupovala na povrch v podobě naléhavých vzlyků, které se rozplývaly spolu s ozvěnami kroků. Najednou už nemohla, padla na kolena a bezmocně nechala slzy stékat po tvářích.

Bludištěm foukal silný vítr, jenž pročesával její vlasy a hladil záda. Madlena se chvěla a sužovala ji bolest hlavy podobná bodání desítky nožů, neboť měla pocit, že vítr neustále šeptá: „Madlena je krásná, nádherná, říkají. Má vlasy rudé jako plamen, avšak pro ni jsou jen abstrakcí; pouze cítí, jak se dotýkají jejích ramen, pálí ji za krkem, ale nevidí. Vidí prostor kolem sebe, blankytně nebe, tebe, ale nikoli sebe; proč nevidí sebe? Má plaché srdce, ale před zrcadly není ostýchavá; hledá své oči, ruce, tělo, jako by něco chybělo. Sužuje ji strach, že jednou zmizí, neb sama sobě zdá se cizí...”

Marlena se přetočila na pravý bok a otevřela oči. Po náhlém probuzení jí chvíli trvalo, než si uvědomila sama sebe, načež se pomalu posadila. Rozbolela ji hlava, a tak se s dlaní přiloženou k čelu vydala do koupelny. Připadala si skoro jako opilá, když cestou ramenem narazila do rámu dveří. Rozsvítila a podívala se do zrcadla nad umyvadlem; pořád stejný obličej, pomyslela si a pustila proud vody. Sklonila se k němu a jala se uhasit svou žízeň, mezitímco si přidržovala krátké vlasy, aby se nenamočily.

K hlasitému proudění vody se najednou přidalo tiché vzlykání.

Marlena nepatrně svařtila obočí, otočila kohoutkem a zaposlouchala se do neznámých zvuků. Nejdříve si myslela, že se jí to jen zdá, ale tlumené nářky neustávaly. Zvedla hlavu k zrcadlu a setkala se s pustým obrazem koupelny; po jejím odrazu, jako by se slehla zem, a tak se rozrušeně rozhlížela okolo sebe.

„Halo,” vyhrkla Marlana, „je tady někdo?” Chvilí byl slyšet pouze tichý pláč a pak se mezi vzlyky ozvalo: „Kdo jsi?” Třesoucí se ženský hlas Marleny zarazil, nebyla si jistá, zdali bylo správné odpovědět, ovšem pláč v ní vzbuzoval lítost.

„Jsem Marlana. Kdo jsi ty?”

„Madlena,” chvěl se jemný hlásek, „vidíš mě?”

„Ne.”

„Ty mě nevidíš?”

„Nevidím. Kde jsi?” tázala se Marlana, mezitímco se stále rozhlížela po místnosti.

„Tady,” zvolala naléhavě Madlena, „tady jsem!”

„Kde?”

„Tady v zrcadle!”

„Ale já tě nevidím.”

„To není možné,” z rozpačitého hlasu číselá bezmoc – postupně přebírala kontrolu.

„Jak vypadáš?” lítostivě se ptala Marlana.

„Nejsem si jistá,” odpověděla s pláčem Madlena, „ostatní říkají, že mám zrzavé vlasy, ale já je neviděla! Nevidím je! Nechci je!” křičela, až ji přeskakoval hlas. „Já je nechci,” řekla zlomeně a Marleně přejel mráz po zádech; opřela se dlaněmi o umyvadlo a poraženě svěsila hlavu.

Na umyvadle spatřila rozevřené nůžky a několik dlouhých pramenů, jež se ve světle zářivky třpytily zrzavými odlesky.

POSLEDNÍ CESTA S DUMASEM

N. Homolová

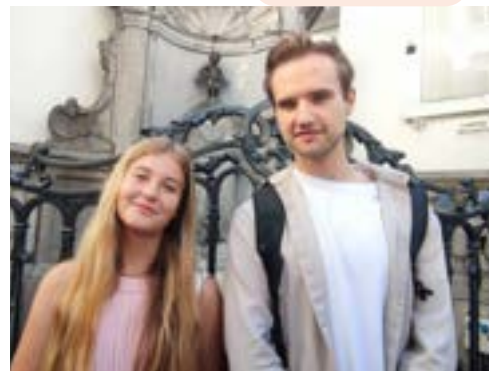
Naše cesta do belgického hlavního města započala na brněnském autobusovém nádraží, odkud jsme vyrazili autobusem na letiště do Vídně, ze kterého jsme odletěli přímo do Bruselu. Po příjezdu na hotel jsme se setkali s ostatními studenty a učiteli z Francie, Itálie a Gruzie a obdrželi jsme finální tištěnou podobu cestovního deníku „Po stopách A. Dumase“, na kterém jsme během tří let, co tento Erasmus+ program fungoval, pracovali.

Náš další den začal ranní procházkou historickým centrem Bruselu, navštívili jsme náměstí Grand-Place, bruselskou radnici, obchodní pasáž Galeries Royales Saint-Hubert a nesměli jsme vynechat jeden z největších symbolů Bruselu - sochu čurajícího chlapečka Manneken Pis. Po obědě a zastávce na výborné belgické hranolky a nadýchané vafle se zmrzlinou jsme se přesunuli do budovy Evropského parlamentu, kde pro nás byla připravena prohlídka hlavního jednacího sálu a byli jsme přijati poslankyní Chloe Ridel, která zastupuje

francouzský region Gers a je jednou z osob, které se zabývají demokracií a lidskými právy v členských státech a partnerských státech EU, ale i ostatních zemích, které jsou EU podporovány. Téhož odpoledne jsme do knihovny Evropského parlamentu odevzdali náš cestovní deník zaměřený na cesty Alexandra Dumase napříč Evropou. Úterní ráno následovala prohlídka návštěvnického centra Parlamentarium, jehož expozice návštěvníka vtáhnou přímo do činnosti parlamentu a přiblíží,

jaká byla cesta k evropské spolupráci či jakým způsobem se poslanci snaží řešit výzvy dnešního světa. Prohlídka je dostupná v kterémkoli z 24 úředních jazyků EU. Odpoledne jsme byli přivítáni v budově asociace Occitanie Europe, kde se nám představili lobbisté a pověděli nám o jejich práci a kooperaci s Evropským parlamentem. Den jsme zakončili zpětnou vazbou - každý z nás se podělil o zkušenosti, které si z programu odnáší a věci, za které je vděčný. Také jsme si navzájem poděkovali, jelikož se projekt povedl jen díky tomu, že jsme drželi pospolu, spolupracovali a řešili vše společně jako jednota. Byl to i velmi emotivní moment, protože jsme si uvědomili, že jsme na konci tří let našich výjezdů, krásných zážitků, ale i tvrdé práce. Až v tuto chvíli nám došlo, že se vlastně vidíme naposledy, program nebude pokračovat a náš vzájemný kontakt bude zúžen na pouhou komunikaci přes moderní technologie.

V deset hodin středečního dopoledne jsme znovu zavítali k fontáně se soškou čurajícího panáčka, který byl v tento den oblečený jako d'Artagnan. Tato malá, bizarní, ale velmi oblíbená a celosvětově známá atrakce má ve svém šatníku více než 1 000 oblečků a je převlíkán 150 - 200krát za rok,

což znamená, že je převlékán zhruba každé 2 - 3 dny a v oblečcích stráví více než polovinu kalendářního roku. Kostýmy mají vždy souvislost s nějakou událostí, oslavou nebo národním svátkem. Zbytek nevyužitých kostýmů je možné si prohlédnout v muzeu, které je takovým obrovským šatníkem této malé bronzové sošky. Po skupinové fotce s malým d'Artagnanem jsme měli volné odpoledne a naše česká část výpravy se rozhodla, že se přiblížíme metrem k jednomu z nejnavštěvovanějších míst v Evropě - nadživotnímu modelu krystalové mřížky železa, která je celkem 165 miliardkrát zvětšena, s názvem Atomium. Přece, kdo byl v Bruselu a nenavštívil Atomium, jako by v Bruselu nebyl, že?

konečně přály a odletěli jsme zpět. Zbytek cesty proběhl bez dalších komplikací a my se v pořádku v pozdních večerních hodinách vrátili na brněnské autobusové nádraží, kde jsme náš zahraniční výjezd, a tím i celý tento tříletý projekt zakončili. Tak třeba zase někdy příště, někde jinde a na jiném projektu.

Prošli jsme si vnitřní expozici, která se zabývá historií Atomia a světovou výstavou EXPO 1958, pro kterou byla tato oblíbená turistická atrakce původně vytvořena. Ve čtvrtek ráno jsme se se všemi rozloučili, neboť nastal čas návratu domů. Popřáli jsme si šťastnou cestu a vydali se vstříc dobrodružství, které jsme nevěděli, že nás při zpáteční cestě ještě čeká. Z důvodu nepříznivého a velmi deštivého počasí s občasnými bouřkami, které panovalo ve Vídni, byl náš let o několik hodin opožděn. Zprvu jsme ani nevěděli, zda stihneme autobus do Brna, který měl navazovat na náš přilet na vídeňské letiště, jelikož neexistovala osoba, která by

nám byla schopna říct, kolik hodin navíc v Bruselu strávíme. Po dvou hodinách čekání jsme museli vrátit zakoupené lístky na autobus a koupit nové, protože jsme věděli, že předpokládaný odjezd směr Brno z důvodu časového skluzu určitě nestihneme. Za další dvě hodiny nám štěstí i strastiplné vídeňské přeháňky

Adieu Monsieur Dumas

Cestou do Bruselu, které se z každé země zúčastnili dva studenti, chlapec a dívka, a jeden vyučující, plus zástupci organizací, které celý projekt vymyslely a řídily, se uzavřelo tříleté dobrodružství, které konkrétně pro naši školu představovalo první blízké setkání s projektem Erasmus+.

Projekt vybrané studenty ze současné V. a IV. A propojil s žáky z Francie, Itálie a Gruzie, umožnil jim navštívit oblast Gers ve Francii, Elbu a Toskánsko v Itálii, ale stali se i hostiteli výjezdu k nám do Brna. Škoda jen, že cesta do Gruzie byla bohužel zmařena bouřlivou politickou atmosférou v zemi. Naši studenti měli možnost se přesvědčit, že jejich jazykové znalosti jsou vynikající a že jsou také velmi organizačně schopní.

I když byli ostatní účastníci věkově mladší než naši studenti, vznikla přátelství, která minimálně v rovině sociálních sítí budou pokračovat dále. Projekt a práce na společných výstupech, které jsou nyní také umístěny v Bruselu a také u nás ve škole, významně podpořil rozvoj jejich soft skills.

Zavíráme tak dveře za projektem propojeným postavou slavného francouzského romanopisce, jeho díly a cestami, které podnikl napříč Evropou a doufáme, že se v blízké době naskytne příležitost pro další studenty a další evropský projekt.

JAK SI SPRÁVNĚ VYBRAT VYSOKOU ŠKOLU? A KDO MI MŮŽE S VOLBOU POMOCI?

Tamara Mašková, 3.X

Každý student gymnázia si touto volbou musí projít, a pro většinu to není žádná jednoduchá záležitost. Všichni se zvědavě vyptávají, kam směřujete, ale vy zatím ani nevíte, jestli zvládnete maturitu. Z výběru vysoké školy vám ale vlasy šedivět nemusí. Tady je pár tipů na to, jak si celý proces rozhodování usnadnit.

Z toho, že se třeba rozhodujete pozdě, si vůbec nedělejte hlavu. Nemá smysl si říkat, že jste měli začít dřív, jen vám to přinese zbytečný stres. Pokud naložíte s časem, který právě teď máte, moudře, pak nezáleží na tom, jestli se rozhodujete příliš pozdě nebo ne.

Pokud jste však v nižších ročnících, je dobré si udělat hrubý přehled vysokých škol, které jsou dostupné. A co dělá vysokou školu dostupnou? Dostupnost školy můžete měřit například podle toho, jak daleko je od domova, jestli jste ochotni bydlet na kolejích nebo dojíždět. Dále je také důležité podívat se na procento úspěšných uchazečů a posoudit, zda je tato škola pro vás vhodný cíl. Může záležet i na tom, jestli je škola soukromá, či ne. Soukromé školy jsou finančně náročnější, a proto je nutné porovnat i ceny školného.

Pokud si s výběrem nevíte rady a nevíte ani, jakým směrem se chcete vydat,

pak se můžete obrátit třeba na každoroční veletrh vysokých škol, Gaudeamus, kde vám mohou pomoci formou poradenského servisu nebo testovacího centra. Testy předpokladů pro studium vám naznačí, kde leží vaše silné stránky a jaký obor by pro vás mohl být vhodný. Hlavně nepropadejte panice, zvládly to stovky studentů před vámi a zvládnou to i další stovky po vás.

FESTIVAL LIDSKOSTI

Rozhovor s Marií Viktorinovou, jednou z hlavních pořadatelek **Stella Lankočí 4.C**

Mohla bys nám na úvod představit, co jsou Lidskosti? Jaká je jejich hlavní myšlenka?

Lidskosti jsou festival. Jsme festival jednodenní, konáme se každoročně poslední dva roky. Nyní máme před sebou třetí ročník, to asi můžu prozradit už teď a začíná se nám to trochu rozrůstat. K dnešku můžu říct, že příští akce nás čeká už 17. listopadu, tedy přesně za měsíc.

Hlavní myšlenkou festivalu je, každý rok se věnujeme něčemu jinému, ale obecně to vyplývá z názvu – lidskost, lidské prožívání a zkušenosti.

Pro první ročník to byly problémy, co nás v životě trápí, bylo to hodně obsáhlé, nyní už to pojmáme trochu jinak, víc konkrétně a do hloubky. Tehdy to bylo hrozně široké, teď už se našim tématům věnujeme mnohem detailněji. Řešíme věci, co jsou nám blízké, z toho většinou vycházíme – podíváme se do sebe, zjistíme, co trápí nás jako lidi, a to potom reprodukuje, takže je to hodně osobní a hodně o tom, jak vnímáme svět.

Kdo a co stojí za vznikem festivalu a jak ses k němu ty osobně dostala? Pamatuješ si, jaké to bylo, když ses o projektu dozvěděla poprvé? Co tě na něm zaujalo?

Za Lidskostmi v současnosti stojí čtyři holky – já, Ester Aylin Yildizová, Eva Kaslová a Gréta Šnáblová. Známe se různě dlouho, vlastně úplně u toho prvního projektu z nás čtyř stály jenom Ester s Grétou, já jsem stála v pozadí, začínala jsem jako dobrovolník v rámci pořádání prvního ročníku, takže jsem si zažila tu atmosféru úplně na tom základním levelu. To teď беру jako svoji velkou výhodu, protože vím, jaké to vlastně je, a myslím si, že tím pádem jsem schopna porozumět lidem, co s námi pracují, takže za to jsem hodně vděčná.

Tehdy mě nadchlo, jakou atmosféru to mělo a holky mě potom oslovily k další spolupráci. Nejnovější přírůstek do našeho týmu je Evka, která se k nám připojila vlastně těsně před vypuknutím minulého ročníku.

Teď už si fakt nedokážu představit, jaké by to bylo bez ní, je úžasná. Celý tým teď krásně funguje, což také není samozřejmost.

Takže jsme to vlastně my čtyři, plus potom vždycky nějaký okruh dobrovolníků, naši kamarádi, spousta lidí nám pomáhá.

Jak vypadá příprava festivalu? Co všechno se musí zařídit, než začne? Kolik lidí se na organizaci festivalu podílí a v jakých rolích? Jakou konkrétně máš ty roli v týmu a co tě na tom nejvíc baví?

Je to strašně obsáhlá záležitost, my to vždycky řešíme minimálně rok dopředu. Já ani nemůžu říct, co všechno teď řešíme, ale práci rozhodně máme. My čtyři, každá máme svoji roli v rámci kreativního procesu a dohromady jsme potom všechny organizátorky, tam to vychází spíš tak organicky, kdo zrovna má čas nebo vazbu na lidi a tak.

Gréta je naše fotografka, studuje teď čtvrtý ročník fotografie na ŠURČe a fotí naše modely, což je zase věc, kterou obstarává Ester. Tam je prapůvodní jádro Lidskostí, v Estiném módním talentu, má tu schopnost vyjadřovat svoje emoce skrz módu,

tak to vzniklo úplně poprvé, vlastně ve výtvarce, kde zpracovávala osobní téma. Evka je naše dramaturgyně, režisuje módní přehlídku, stará se o naše instalace. Studuje totiž divadelní dramaturgii na JAMU. A já píšu texty, já jsem přes slova. Ať už texty, které potom vystavujeme na výstavě v rámci festivalu, anebo texty na sociální síti, o které se zase stará Evka, takže je to všechno hodně takové provázané.

Máme i holky, co nám dělají grafiku, něco si děláme samy. Snažíme se naučit nedělat všechno, protože samozřejmě na začátku to tak bylo, ale je to čím dál náročnější, takže si to musíme trochu dělit, některé věci nechat na jiných a pozvat si třeba na některé body programu v rámci festivalu externí produkční, abychom se my nemusely starat fakt o všechno.

Jak reagují návštěvníci na spojení módy a společenských témat?

Lidé jsou hodně zvědaví, protože je to netradiční koncept. My máme celkově jako festival hodně návštěvníků, což nás velmi těší, a nejsou to jenom naši kamarádi, což je také pro funkčnost festivalu, jako místa k propojování, hodně důležité.

Máme různorodé publikum opravdu napříč generacemi i typy lidí, moc nás to těší. A přestože i ostatní části festivalu jsou hodně navštěvované, tak vítězí módní přehlídka. Tu jsme vlastně letos na jaře na festivalu museli celou uvést dvakrát, protože zájem byl takový, že jsme tak dvakrát naplnili kapacitu prostoru. Z toho soudím, že to lidi opravdu zajímá.

Mimo to, letos v květnu projekt Lidskosti získal oficiální záštitu od první dámy České republiky, Evy Pavlové.

Jak jste se o záštitě dozvěděly?

Byl to nápad, který přišel zevnitř, to znamená od nás, respektive ode mě – vyplnila jsem žádost a o záštitu jsme požádaly. Dostala jsem impuls z rodiny “A co kdybyste to zkusily?”, protože mě samotnou by to asi nenapadlo. Netušila jsem, jestli se na to náš festival vlastně hodí.

V žádosti o záštitu jsme musely svůj projekt obhájit. Záštitu se ročně uděluje jenom v omezeném počtu a nedá se zaštitit úplně všechno. Já jsem se o tom vlastně potom s paní Pavlovou bavila, o celém tom procesu udělování, když už jsme tu záštitu měly a když jsme se setkaly v létě v Lánech a měly jsme na sebe chvíli. Člověk musí samozřejmě vyplnit všechny náležitosti, potom je to na ní, musí si vybrat, za co se postaví, ale nemůže se postavit za všechno, i kdyby chtěla. Musí to nějakým způsobem navazovat na to, čemu se zrovna v pozici první dámy věnuje a musí to nějak dávat smysl.

A ovlivnilo to nějakým způsobem vnímání festivalu okolím?

Já si myslím, že určitě. Když jsme záštitu obdržely a vyvěsily jsme to poprvé na sítě, tak jsme začaly dostávat hodně otázek, co to vlastně znamená, jak to, že to máme, a jak jsme se k tomu dostaly. Myslím, že jsme získaly tím trochu více relevance a rozhodně nám to pomohlo i třeba v médiích. Je to něco, co táhne, takže v tom nám paní Eva Pavlová hodně pomohla.

Také v červenci, jak jsi již zmínila, jste se zúčastnily setkání mladých aktivních občanů s Petrem Pavlem a Evou Pavlovou v Lánech. Jak celé setkání probíhalo?

Atmosféra byla skvělá celý den. Tyjo, co jsem si z toho nejvíc odnesla? Já asi nedokážu vybrat jeden moment, ale musím říct, že to nebylo jenom setkání se samotným prezidentským párem, kdy jsme je oba seznamovaly s naším projektem a s tím, co Lidskosti obnáší,

ale i obrovská příležitost k networkingu mezi mladými. Byl to hrozně hezký zážitek. Ten moment byl kouzelný i proto, že jsme všichni pár minut předtím zmokli jako slepice, ten den přišla hrozná bouřka, zrovna když jsme si dělali společnou fotografii. Já si hodně pamatuji tu chvíli, kdy jsme běželi přes zámecký park v Lánech a strašně na nás pršelo. Na všechny. Bylo to krásně nedůstojné, prezident se smál, za ním pobíhali bodyguardi s deštníkem.

My, aktivní mladí lidé, jsme se pak choulili pod dekami u cateringu. Celá akce byla určena pro inspirativní studentstvo z regionů, potkali jsme hrozně moc různých lidí. Festivaly tam byly, myslím, dva, včetně nás, ale jinak tam byli i lidé, co se zabývají fyzikou, historií nebo různými typy dobročinných činností, opravdu zajímavé osobnosti, všichni měli co předat. Celá atmosféra byla hodně taková uvolněná a inspirující. Bylo tam opravdu příjemně, myslím, že tyhle věci jsou důležité.

Jaký má podle tebe festival dopad – na návštěvníky nebo na vás, co ho připravujete?

Tak to je náročná otázka. Myslím si, že to se dá těžko nějak shrnout, zpětných vazeb máme sice milion, ale stejně nemůžu mluvit za návštěvníky. Pro mě osobně to změnilo hodně, získala jsem hodně

přátel a potkala jsem hrozně moc inspirativních lidí. Myslím si, že to je jeden z velkých přínosů Lidskosti, a to nejen pro mě, ale i pro lidi, kteří přijdou. Když se člověk začne s někým bavit, a to si myslím, že platí obecně v životě, tak najednou zjistí, kolik inspirativních věcí dělají a kolik lidí je hrozně zajímavých. Právě i tomu se snažíme na Lidskostech dát prostor. Když se nám třeba někdo ozve, že by se chtěl zapojit, nebo potkáme někoho s hlavou plnou inspirace a nápadů, tak jim moc rády dáme prostor.

To jsi také již nakousla, ale jaké máte plány na další ročník? Případně jaké další akce bychom mohli očekávat?

Tak v nejbližší době, 17. listopadu, budeme součástí festivalu Brněnský sedmnáctý, na nějž jsme byli pozváni. Je to pro nás také nová zkušenost – spolupracovat s dalším projektem, být jeho součástí a neorganizovat všechno samy za sebe, což, musím říct, je velmi pohodlná pozice, když se nemusíte starat o některé věci typu prostory, povolení a dobrovolnictvo. Určitě to bude stát za návštěvu, bude to odpolední program a všechno by mělo už dneska být na sociálních sítích Brněnského sedmnáctého i na našich, takže doporučujeme sledovat náš Instagram a Facebook, tam něco přidáváme pořád.

OKÉNKO SOUČASNÉ LITERATURY

Já, která nikdy nepoznala muže – J. Harpman

Ocitáme se neznámo kde, vlastně těžko říct, ale vlastně na planetě Zemi a kdy? Také těžko říct. Každopádně přímo uprostřed dystopického příběhu, který znalci tohoto žánru možná krapet připomene velmi slavný Příběh služebnice. Příběhu, který po přečtení nabízí mnohem více otázek než odpovědí. Sledujeme dívku bez jména, která netuší, čím si zasloužila takový osud. Je totiž uvězněna s dalšími 39 ženami v podzemním vězení. Nepoznala venkovní svět, neumí číst, psát ani počítat, nikdy neslyšela hudbu, nikdy neviděla nikoho tančit, neví, co to je být chvíli sám. O tom, jaký byl svět před tím, se dozvídá od ostatních spoluvězeňkyň.

Jednoho dne se ozve poplach, dozorcí prchají pryč, ve dveřích mříže zůstane klíč a ženám se tak otevře cesta na svobodu. Co ale ve skutečnosti svoboda znamená? Ocitnou se v totálně nehostinném prostředí, kde musejí nějak přežít a široko daleko není živá duše, narážejí jen na další a další vězení, kde ale jejich obyvatelky neměly takové štěstí jako ony, žádný klíč v mříži nezůstal a ony umíraly pomalou smrtí. A kde jsou všichni muži, co je hlídali?

Otázek je celá řada a přibývají další a další a k tomu na vás celou dobu dýchá znepokojivě tísnivá atmosféra. Román o ne/svobodě a lidskosti, o tom, co nás vlastně dělá lidmi a o světě, kde vlastně neexistuje čas, by rozhodně neměl uniknout vaší pozornosti.

Jeřábi táhnou na jih - L. Ridzén

Severská země a ústřední postava, umírající stařeček Bo. Kniha, která na jedné straně otevře nejhlubší strachy a obavy, a na druhé straně zahřeje jako hrnek horkého bylinkového čaje vypitý u kamen za nevlidného podzimního dne. Přesně toto je švédská kniha roku.

Je to román o stárnutí, bezmoci, umírání, ale také o lásce. O slovech, která by člověk měl říci nahlas, ale něco uvnitř mu v tom brání. O rozhodnutích, která budou bolet. O věrné psi lásky a zavařovací sklenici se šálou dosud vonící po milovaném manželce. O dětech, které si v takové situaci neví rady, a žádné řešení není to správné. O ohlédnutí se za svým životem, otcovstvím i za tím, jakým způsobem Bo dával najevo lásku.

Ponořte se do moře emocí a pamatujte si: Nikdy neberte umírajícímu jeho psa.

BÁSEŇ PŘÁNÍ

Jako každý den mě vzbudil můj starý ručičkový budík po dědovi. Líbí se mi víc, než kdybych ho měl v mobilu. Nemotorným pohybem jsem ho vypnul. Chvilí jsem ještě ležel v posteli. Bylo pondělí a po včerejšku se mi vůbec nechtělo do školy. Ale nemohl jsem si dovolit další pozdní příchod, a tak jsem se z ní konečně vykopal. Vedle postele na zemi se na mě dívalo několik kusů oblečení. Nepřišly mi příliš pomačkané nebo špinavé, tak jsem si je vzal na sebe. Následovala moje ranní rutina, kterou dělám už od třetí třídy: nejprve vyčistit zuby, následně si jít dát sprchu a nakonec se připravit do školy a nasnídat se. První polovina proběhla jako vždycky bez problému. Kde nastal menší problém, bylo, když jsem si chystal svačinu. Když jsem si ji dával do batohu, mou pozornost upoutala podivná obálka. Byl jsem si jistý, že jsem tam ještě včera nic takového neměl. Svačinu jsem odložil na stůl a obálku z batohu vytáhl. V ruce jsem držel bílou obálku ohraničenou modrými trojúhelníky. Byla zapečetěna červenou pečeti, jejíž logo jsem nepoznával. Nejistě jsem ji otevřel a vytáhl z ní malý kus papíru, na němž byla napsaná básnička.

Nejistě jsem ji otevřel a vytáhl z ní malý kus papíru, na němž byla napsaná básnička.

*Chtěl bys splnit svá přání,
ignoruj všechna varování,
v lese blížším na tě čeká,
kouzelná jáma pravěká.
Obětuješ-li něco svého,
pro tebe velmi drahého,
z duše čiré zbyde jen,
nekonečně překrásný sen.*

Nejprve mě napadlo, že se musí jednat o nějaký vtip. Jenže jak by se někdo dostal do mého batohu? Možná jsem si toho včera jen nevšiml. Obálku, společně s jejím obsahem, jsem vyhodil do koše a vydal se do školy. Ať se jedná o cokoli, nechci se do toho plést. Cestou do školy jsem díky hudbě nemusel o obálce přemýšlet. Svěží vítr prohánějící se barevnými listy je po ránu tak nádherný. Celý podzim je nádherný. Něco na něm mi přijde tak... kouzelného. A vyhlídková cesta skrz malý les na okraji města tu nádhru představuje nejlépe.

Po asi půl hodině pomalé chůze jsem dorazil ke svému cíli. Obrovská bledě žlutá budova zdobena dobovými prvky z devatenáctého století. Předtím, než jsem stihl dojít do třídy, mě u skříněk zastavil Patrik.

„Čau, kámo, jak se máš?“ řekl milým tónem. „Nikdy se mě seriózně neptáš na to, jak se mám,“ odpověděl jsem mu žertovně a taky trochu otráveně. Po ránu nemám rád small talk. „Takže co chceš?“ dodal jsem. „Sem nevěděl, že mě máš tak prokouklýho. Asi bych se měl zlepšit v předstírání... Každopádně, máš úkol do matiky?“ Ten jsem samozřejmě měl. Úkoly dělám ještě ten den, kdy nám je učitel zadá, abych na ně nezapomněl. Dal jsem mu pracák s tím, že mi ho vrátí před hodinou. Zbytek dne probíhal stejně nezáživně jako jeho začátek. Domů jsem se těšil už od první hodiny, a když konečně zazvonil poslední zvonek dne, po dlouhé době jsem si připadal volný. Asi tak volný jako pták v kleci.

Následující dva týdny byly všechno, jen ne všední. Všechno to začalo ve středu, kdy zmizel Honza Moravec ze 3.B. Lidi si mysleli, že se mu jenom nechtělo do školy. Ale když se s ním nemohl nikdo spojit, ani jeho rodiče, všem došlo, že se stalo něco vážného.

V pátek zmizeli dokonce další dva, Alice Machovská z 2.A a Karel Novotný z 2.B. Stejně jako Honza i oni zmizeli beze stopy. Přes víkend vyhlásila škola několik pravidel, jak zůstat v bezpečí. Do i ze školy nás měli vozit rodiče, nebo jsme alespoň měli chodit ve skupinách. Ale také taková ta klasika, jako dávat si pozor na cizí lidi atd. To bohužel stále nepomohlo, jelikož se tento týden ztratili další dva lidé, a to je teprve středa.

Do školy mě hodila máma. Bojí se o mě víc než kdokoli jiný, a já to chápu. Na jejím místě bych se taky strachoval. A taky si myslím, že na mě chtěla dohlížet, abych se neflákal. Místo prvních dvou hodin jsme měli v tělocvičně preventivní program. Já si nestěžoval, alespoň jsem nemusel mít chemii. Nad tělocvičnou visela pochmurná atmosféra. Skoro nikdo tam nemluvil, až na Filipa ze stejné třídy jako Alice, který si povídal s...

Veronikou? Filip je podobný introvert jako já a vždycky se na sebe snaží neupozorňovat, a bavil se s tou nejpobulárnější holčkou ve škole? Alespoň někomu se za poslední dva týdny poštětilo. Pár dalších si něco hlasitě šeptalo, jejich jména jsem však neznal. A ani mě nezajímala. Patrika jsem spatřil, jak seděl na nejzadnější lavičce. Přisedl jsem si k němu a kromě pozdravu nikdo z nás nic neřikal. Čekali jsme, až přijde ředitel se svým proslovem. To se stalo velmi brzy. Nic zajímavého nebo důležitého vlastně neřikal. Doufal jsem, že našli nějaké řešení nebo alespoň se o to pokoušeli, ale mýlil jsem se. Předtím, než jsem se zvedl a vydal se na svou další hodinu, poklepal mi Patrik na rameno.

„Hej kámo, nechtěl bys dneska jít domů se mnou? Hodně by to pro mě znamenalo,“ řekl trochu nervózně. Lehce jsem to na něm poznal, jelikož se většinou chová hodně sebejistě. „Ale copak, konečně mi řekneš, jak moc mě miluješ?“ zavtipkoval jsem. „Ha, ha, moc vtipný,“ rychle změnil tón na sarkastický a poté zpět na seriózní. „Vážně, kámo, co ty na to?“

„Já nevím, musel bych zavolat mámě a...“ trochu jsem znejistěl. „Když půjdeme spolu, nikdo nás nemůže unést, nebo něco jiného. Jen my dva proti světu, pamatuješ?“ Jeho prosbě bylo obtížné odolat. Dokážu si představit, že to pro něj musí být těžké. Slíbil jsem, že na něj počkám před školou.

Na Patrika jsem nemusel čekat ani pět minut. Objevil se skoro ve stejnou chvíli jako já. Když jsme vycházeli, spousta rodičů si vyzvedávala své děti. Jedním z těchto rodičů byl otec Davida Svobodného z 2.B. Na tom mi ze začátku nepřišlo nic zvláštního, než jsem si vzpomněl, jak nám David jednou říkal o smrti svého otce. Nebo to byl jeho děda? Asi si to jen špatně pamatuju, nevím totiž, jak jinak bych to vysvětlil. Zeptal bych se Patrika, jenže ten se hrozně nerad baví o smrti, jelikož jeho bratr zemřel před pěti lety při autonehodě. Dost ho to vzalo a nechtěl jsem mu to připomínat, obzvlášť ne dnes.

Pomalou chůzí jsme šli po prašné cestě. Konverzace se velmi rychle ubrala směrem k našemu přátelství a tomu, co jsme spolu zažili. Díky němu jsem si vzpomněl na hodně skvělých věcí, které jsme za ty dva roky, co se známe, stihli. Oslava jeho patnáctin, školní vánoční večírek, výlet do aquaparku tyhle prázdniny a spousta dalšího. Nerad vzpomínám, raději se zaměřuji na to, co se děje právě teď, ale lhal bych, kdybych řekl, že mi nezlepšil náladu.

Patrik se najednou zastavil. „Pojďme tudy. Chci ti něco ukázat,“ řekl a vydal se hlouběji do lesa, mimo vyznačenou cestu. Trochu nejistě jsem ho následoval. Patrik najednou úplně ztichl. Ještě před chvílí jsem skoro nemohl říct ani slovo, ale teď? Nic.

Po asi minutě jsme se ocitli před zvláštní dírou v zemi. Její průměr jsem odhadl asi na deset metrů. Zářila zvláštní fialovou barvou, a když jsem se do ní podíval, dno nebylo nikde vidět. „Tohle je to, cos mi chtěl ukázat?“ zeptal jsem se zmateně. „Tak trochu. Jo.“ Na chvíli nastalo trapné ticho, než jsem jej přerušil: „Ale proč?“ „Hmm... Kde začít. Zhruba před dvěma týdny jsem dostal dopis s divnou básničkou...“ Básničkou? Mé srdce začalo bít jak o život. Byla to ta stejná, kterou jsem dostal já? „... Zpočátku jsem nevěděl, co s ní. Ale jakmile se ztratil Valach a potom ti další, docvaklo mi, co to znamená.“ Pomalu jsem nevěřičně pokýval hlavou a udělal pár kroků zpět. Patrik z kapsy vytáhl švýcarák a spustil: „Nikam nechod'. Víš, že jsem rychlejší jak ty... Podívej, tohle pro mě nebylo jednoduchý rozhodnutí. Vlastně to bylo to nejtěžší, co jsem zatím udělal.

Byls, a pořád seš skvělej kamarád. Ale mému bráchovi se nevyrovnáš. To nikdo...“ Můj dech se zrychlil na stejné tempo jako srdce. „Tohle nemusíš dělat. Prosím.“ „Máš pravdu, že nemusím. Ale kdybych to neudělal, tak přijdu, jak o šanci znovu vidět mého bráchu, tak už i o tebe. Řekni mi upřímně, i kdybych se na to teď vykašlal, věřil bys mi pořád? Asi ne, co?“ Strachem jsem úplně ztuhnul. Měl pravdu. Asi bych se s ním přestal bavit a držel se od něj dál. „Já si to myslel. Neboj, nemám ti to za zlé. Kdyby byly naše pozice prohozený, cítil bych se stejně. Ale teď už nemá cenu to prodlužovat.“ Jakmile skončil, rozeběhl se mým směrem. Nespustil jsem z něho oči a udělal několik kroků vzad. Švihů jeho nožiku jsem se vyhnul. Strčil jsem do něj a on klopýtl dozadu. Rychle získal ztracenou rovnováhu a připravil se na další útok. Tentokrát jsem neměl takové štěstí. Nožik mě škrábl do levé ruky. Vykřikl jsem bolesti. Jen úplnou náhodou se mi podařilo chytit jeho ruku chvíličku před tím, než by do mě zabodl nožik. Přetahovali jsme se, ale kvůli mé ráně jsem rychle prohrával. Instinktivně jsem ho kopl kolenem do břicha. Zaskučel, ale nepolevil. Po druhém kopu se zhroutil na zem. Udýchaně se zvedl a znovu po mně vystartoval. Bezmyšlenkově jsem ho chytil a hodil ho za sebe. To, co jsem nevěděl, bylo, že za mnou se nacházela osudná jáma.

Než jsem se stihl vzpamatovat, Patrik byl pryč. Ani jsem neslyšel, že by spadl na dno. Upadl jsem na kolena. Nevěděl jsem co dělat. Jasně, Patrik se mě právě pokusil obětovat, ale... já ani nevím. „Kéž bys nikdy nedostal ten dopis. Pak bychom mohli být zase spolu. Jen ty a já proti světu...“ Zůstal jsem tam klečet asi půl hodiny. Nevěděl jsem, jak se cítit, nebo co dělat, až se vrátím domů.

Když jsem se konečně odvážil vstát, podíval jsem se na mobil, kde jsem spatřil několik zmeškaných hovorů od mámy, které jsem neslyšel. Měl jsem totiž vypnuté vyzvánění. Utřel jsem si slzy z obličeje a zavolał jí zpátky, že jsem v pořádku. Co se stalo s Patrikem jsem jí neřekl. Ani nevím, co bych jí řekl.

Při cestě domů jsem si pustil hudbu, abych na to nemusel myslet. Trochu to pomohlo, ale jen trochu. Když jsem přišel domů, hned jsem šel do pokoje a lehl si do postele. Ležel jsem tam tak dlouho, dokud jsem neusnul. A měl tu nejhorší noc v životě.

Ráno jsem se snažil přemluvit mámu, jestli nemůžu zůstat doma. Můj návrh rychle odmítla s tím, že i přesto, co se děje, se nemůžu flákat. Snažil jsem se ji přesvědčit, jenže neúspěšně. Potom, co mě přivezla do školy, jsem se unavenou chůzí doplahočil ke skříňce, abych si z ní vyndal věci. Chvilku poté, co jsem ji otevřel, jsem ucítil poklepání na zádech. Otočil jsem se a uviděl Patrikův veselý úsměv.

ORNITOLOGICKÉ OKÉNKO

ANEB JAK DOKRMOVAT PTÁKY V ZIMĚ

Adina Nejedlíková, 1. A

Dokrmování ptáčků v zimě je pro spoustu lidí tradicí. Jedná se nejen o způsob, jak ptákům pomoci v obtížném mrazivém období, ale je to i skvělá příležitost pozorovat širokou škálu druhů na jednom místě. Pojďme se ale informovat o správných zásadách dokrmování, abychom našim opeřeným přátelům i jejich prostředí nezpůsobili víc škody než užítu.

Přikrmování v krmítcích

Nejčastěji přikrmujeme směsí semenek v krmítku nebo zavěšením lojových koulí, při čemž je důležité myslet na několik věcí.

1. **Nepřekrmujeme.** Přikrmujeme jen v zimním období při nízkých teplotách nebo sněhové pokrývce, kdy je pro ptáky nejobtížnější najít potravu. Mimo zimní období se snadněji šíří nemoci a ptáci mají jiné potravní nároky.

2. **Hygiena.** Na krmítcích hrozí riziko přenášení ptačích nemocí, proto krmítka pravidelně čistíme, doplňujeme čerstvým krmivem a jednou týdně vymyjeme. Pokud na krmítku spatříme nemocného jedince, který se chová apaticky, vypadá rozčuchaně a není schopen polykat potravu, odstraníme veškerou potravu z krmítka i pod ním, krmítka vyčistíme a počkáme pár týdnů, než ho vrátíme zpátky. Případně můžeme informovat o výskytu nemocných jedinců pomocí formuláře na stránkách České společnosti ornitologické.

3. **Umístění.** Krmítka umístíme na klidné místo, kde budou mít ptáci dobrý rozhled, což jim zajistí pocit bezpečí a možnost uniknout před predátory, nejčastěji kočkami.

4. **Krmivo.** Jídelníček většiny ptáků, kteří u nás zimují, se skládá z rostlinné stravy, tj. semena, bobule a jiné plody. Čím pestřejší nabídku krmiva poskytneme, tím více druhů můžeme na naše krmítka přilákat. Krmivo by mělo být vždy chráněno před vodou a sněhem.

Čím krmit? Do krmítka můžeme nasypat směsí obilovin, slunečnicová semínka,

za která nám poděkují například vrabci nebo hrdličky, dále luštěniny, sušený hmyz nebo bobule. Zbývá jablka, jeřabiny nebo šípky určitě ocení kosi a drozdi. Dále si můžeme vyrobit či koupit lojové koule (vyhne se těm vyrobeným z palmového oleje), které rozvěsíme na stromy a keře, což ocení zase například sýkorky, brhlíci nebo strakapoudi. Můžeme přidat i nesolené brambory a rýži, strouhanou mrkev nebo ovesné vločky.

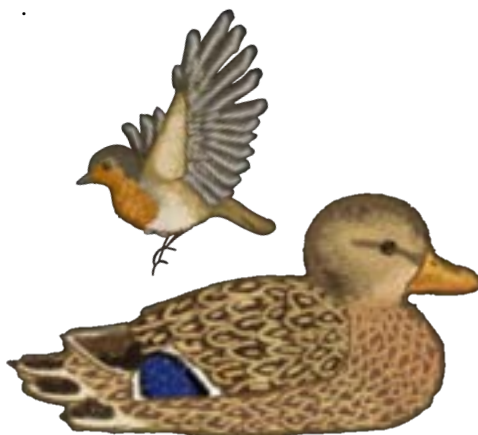
Čím Nekrmit? Do krmítka nikdy nedáváme slané, kořeněné, uzené nebo připálené zbytky z kuchyně ani prošlé či plesnivé jídlo. Vyhýbáme se pečivu a sladkostem, jako jsou například sušenky.

Přikrmování vodních ptáků

Další oblíbenou aktivitou je například krmení kačenek u rybníka, což se může líbit hlavně malým dětem. Musíme ovšem opět myslet na několik důležitých zásad.

1. **Ne všechny druhy potřebují naši pomoc.** Velká část se totiž živí rybami a malými živočichy a dokrmovat nepotřebují. Mezi tyto druhy patří volavky, ledňáčky, potápky, kormoráni, morčáci, poláci a raci. Dokrmovat můžeme kachny, husy, labutě, lysky nebo slípky zelenonohé.

2. **Krmíme přiměřeně.** Pokud víme, že se v okolí vyskytuje větší množství krmiva, nepřihazujeme další. Zbytky krmiva ve vodě způsobují znečištění a množení mikroorganismů, což může mít na okolí negativní dopad.

3. **Čím krmit?** Můžeme krmit obilovinami, luštěninami, listovou zeleninou, vařenými bramborami, odřezky nebo slupkami ze zeleniny nebo speciálními granulami určenými pro přikrmování vrubozobých ptáků.

4. **Čím Nekrmit?** Vyhýbáme se masným, slaným, kořeněným, sladkým nebo zkaženým potravinám a zbytkům.

Pozor na pečivo! Pečivo ptákům sice chutná a je pro ně snadným zdrojem energie, neobsahuje ovšem vitamíny, minerály ani stopové prvky, které jsou potřebné pro správný růst a fungování jejich organismu, proto ve větším množství spíše škodí, než pomáhá. Obzvláště nevhodné je dokrmování pečivem během hnízdní sezóny (hlavně na jaře), kdy může nedostatek živin způsobit mladým ptákům zdravotní problémy, jako například špatný vývin kostí a kloubů, který může vést k neschopnosti létat.

Ptačí hodinka

Ptačí hodinka je každoroční sčítání ptáků, které organizuje Česká společnost ornitologická. Bude se konat 9.–11. ledna 2026, a i když se jedná o vědecký výzkum, může se zúčastnit každý, kdo věnuje jednu hodinu času pozorování svého krmítka, zapíše si nejvyšší počet jedinců stejného druhu, které zahlédl najednou, a své výsledky vyplní nejpozději do 18. 1. do online formuláře na stránkách ČSO.

Pro více informací můžete navštívit stránky České společnosti ornitologické.

ŘÍJNOVÁ KÁVA

Nemelodické skřípání pneumatik, ba dětský jekot, který by probudil i mrtvého, odměřené pohledy kolemjdoucích; to vše vyrušovalo, co by bez lidského doteku bylo perfektním dnem. Slunce svítilo jasně a vybízelo k podzimní procházce parkem, než jej na nějakou dobu zase zastíní nemilosrdný mráz. Lehce zbarvené listy a stále rozkvetlé květiny barvily rušnou ulici a dodávaly jí kouzlo, objevitelné jen na pomezí podzimu a léta. A právě mezi barevnými korunami stromů a vrčením motorů stojí místními tolik oblíbená kavárna. Každého nově přichozího zákazníka doprovází jemné zacinkání pozlacených zvonků, jež se následně rozlehne po celém prostoru a přinese jemnou melodii doprovázející konverzace návštěvníků. Nemálokrát se zvonkům podaří sladit se se zvucným smíchem majitelky kavárny a zachytit ji uprostřed konverzace s jejími oblíbenými zákazníky, se kterými ráda sdílí každou svoji myšlenku.

„...to sice chápu, ale, Alane, zkus se na to podívat i z mé strany - už nejsem nejmladší a není snad lepší být se smrtí smířená, než samu sebe šálit? Nalhávat si, že mne nečeká stejný osud jako mé přátele, předky a postupně i každého dalšího člověka, co si teď spokojeně žije? A ano, to i včetně tebe. Vlastní smrt není důvodem pro smutek,

ba naopak - je to důvod naplno využít tu trochu času, která nám byla darována,” postarší majitelka Salome se odmlčela a lokla si kávy ze zeleného šálku. „A kdo ví, co nás čeká pak? Nepovažuji za pošetilé doufat v posmrtný život, jen pro mě bylo vždy obtížné tomu doopravdy uvěřit. Přece jenom to zní až moc dobře, nekonečný ráj, a abych byla zcela upřímná, tak i trochu nudně. Být nepřetržitě spokojená - co bych z toho měla? Vždyť by mě to jakbysmet omrzelo, a co by pak se mnou do konce nekonečna bylo? Ne ne, to radši budu žít krátký a neperfektní, ale zato různorodý život tady a pak ať mé tělo, pro mě za mě, třeba spálí!” Zakončila se smíchem Salome svoji myšlenku.

„Musím říct, že mně to teda moc vtipné nepřijde,” podotkl Alan, čímž si vysloužil souhlasné mumlání od jejich společníků. „Je sice moc hezké, jak smířená jsi se svojí smrtí, ale co bude s námi? Ostatně to budeme my, kdo se s tím bude muset vypořádat. Smrt blízkého není nikdy jednoduchá a žal jí způsoben jen tak nezmizí.”

„Já bych tedy upřímně radši žila v domnění, že se po smrti lidé dostanou do nebe, kde pak mohou bezstarostně počkat, než se k nim připojí jejich blízcí,” přidala se Alanova sestra Dahlia. „A není to právě v tomto, kde se skrývá krása uvěření?

Tím, že věřím v posmrtný ráj, jako bych ti dávala šanci na další život, život bez utrpení, zármutku a všeho špatného. „Raději budu doufat, než se vzdát naděje,” řekla Dahlia. „Mojí draží, to mne ale těší, že nad tím uvažujete takovým způsobem. Mít naději je jeden z nejkrásnějších jevů, kterých je naše mysl schopna - bez lidské naděje by neexistoval svět, ve kterém by stálo za to žít. Jen já už uvažuji trochu jinak a stejné uspokojení, jaké vy naleznete v uvěření v posmrtný život, pro mne leží v myšlence na blížící se nekonečný klid,” s posledními slovy Salome zvedla zelený šálek a dopila poslední kapky nápoje. Na chvíli se zahleděla z okna a její pozornost upoutal k zemi padající list, jehož barva byla téměř identická s její právě dopitou kávou. Z pozorování ladného snášení se listu ji vytrhlo až jemné zacinkání pozlacených zvonků.

NÁSTRAHY VELKOMĚSTA

4.C V PRAZE!

Jolana Kašpárková 4.C

Už jsem chtěla článek začít nějak slavnostně, třeba jako: „Jak už je v podzimních číslech naší Koláže zvykem...“ a podtrhnout tak pravidelnost zážitků čtvrtých ročníků z výletu do hlavního města. Když jsem si ovšem procházela minulá čísla, zjistila jsem, že za všechny 4 roky mého pobytu v této instituci vyšel pouze jeden jediný článek tohoto typu, a to minulý podzim. Za prvé, au - měla jsem takhle blízko k tomu být totálním průkopníkem nového žánru (haha) a za druhé, je to trochu škoda, protože výlet maturantů v září je svým způsobem unikátní. Nikdy totiž nevíte, co na vás může v srdci Prahy čekat. Vážené čtenářky a čtenáři, dovolte mi vás přivítat v průletu pražskými uličkami a také v posledním velkém dobrodružství céčka. Kdo ví, třeba tímto článkem inspiroji také budoucí ročníky ke sdílení jejich vlastních zážitků.

A co že je na tomto výletu unikátního? Je to jeho program. Samozřejmě žádný školní výlet či kurz není do slova a do písmene stejný, každopádně se shodneme, že obsahově jsou si napříč roky podobné. Zatímco při tomto výletu je program na vás (a v podstatě na tom, jak moc do vašich nápadů dokážete nadchnout váš učitelský doprovod). Na konci třetáku jsme tak po prvním brainstormingu za pomoci paní profesorky Šikulové sestavili zážitkový program na tři dny, od středy do pátku posledního týdne v září tohoto roku.

Člověk miní, pánbůh mění, takže se nic neobešlo bez několika mrzutých úprav na poslední chvíli, ale i tak jsme úspěšně odjeli vstříc naší stovětaté metropoli.

Prvním cílem bylo ubytování. V článku loňských čtvrtáků bychom se byli bývali dočetli, proč je opravdu důležité to nebrat na lehkou váhu. Náš ex-třídní učitel, biolog a vášnivý přírodomelec, nám v tomto ohledu prokázal laskavost a ubytko zařídil, a tak jsme nakonec měli tu čest poznat “kouzelné” apartmány Artharmony, laděné do jakéhosi ezo-přírodního meditačního stylu, asi osm minut chůze od Václaváku. Umělecké, to opravdu byly. Jako by byl každý z pokojů velkolepým dílem Van Gogha, měly osobitá jména jako Jan, Vivien, Frederick a Janina Deluxe. A harmonické...Při příchodu na nás ze všech stran svítily jing-jangy a z naaranžovaných větví visely plastové listy břechtanu, které nás dovedly až ke dveřím recepcce. Pravý klenot room-designu ovšem čekal uvnitř. Podlahy pokrývaly těžké červené koberce s východoevropskými vzory a zdi a stropy byly vymalovány bolševicky rudým odstínem, který navíc zdobil celý systém navrtaného větvení s umělými listy a, pozor, vánočními světýlky. Silná a těžká vůně doutnajícího santalového dřeva a nadměrné množství šklebicích se sošek Buddhy, spolu s bezpochyby magickými krystaly ve skleněných vitrinách k zakoupení mě naštěstí přesvědčily, že se jedná o místo nalezení vnitřního klidu a ne o volební štáb hnutí Stačilo! Co pokoje postrádaly v praktickém umístění nábytku, to nahrazovala duše umělce zakousnutá hluboko do šílených tvarů zrcadel, větвовých paland a houpaček uprostřed místností, zkrátka zážitek sám o sobě.

Prvním skutečně kulturním zážitkem byla ovšem návštěva Banksy Muzeum Prague, výstavy zasvěcené dílu tohoto pouličního a kontroverzního umělce. Nejednalo se však o nudnou galerii obrazů. Rozmístění a styl prezentace obrazů byly nespoutané jako sám Banksy a procházení umělých zděných ulic za zvuku tajemné hudby skutečně pozvedlo celou prohlídku na jinou úroveň. I kdyby někdo Banksyho vůbec neznal, jediná návštěva ve vás kromě solidní představy o umělci zanechá také silné emoce z politických a kulturních témat, která Banksy ve výmluvné podobě přenáší sprejem do povědomí většinové společnosti. Ještě stále jsem o některých z nich přemítala, i když už jsme muzeum dávno opustili a procházeli si takovou tu klasiku pražských městských památek, určenou pro každého turistu.

Oproti jiným školním výletům jsme měli i svobodu a také dostatečné množství volného času mezi jednotlivými programy, který jsme mohli využít dle našeho uvážení, za předpokladu včasného příchodu na smlouvané místo. Každý jsme tak metropoli prozkoumal trochu z jiného úhlu a zažil jiné mini dobrodružství. S kamarádkou jsme si tak zdolaly Pražský hrad a v honbě za posezením v jisté kavárně zjistily, že dokonce i Praha občas může připomínat Cejl.

Dívala jsme vybírali hlavně kvůli jejich přínosu do naší maturitní četby, a i přesto, že byla obě představení mírně netradiční, rozhodně jim to neubralo na prestiži a vysoké kvalitě zpracování.

Prvním z nich bylo Jak je důležité mít Filipa ve Studiu DVA. Kromě samotného obsahu hry byl ovšem divákovi formou kabaretních vsuvek představen také autorův život, který zrovna v případě Oscara Wilda skýtá mnoho pikantností sám o sobě. Pozoruhodně se zde tedy prolínaly moderní živelné pasáže za doprovodu písní nejen Lady Gaga s těmi původními, které vynikaly svoji konverzační komikou - z tohoto neotřelého mixu jsme odcházeli nabiti energií a s jiskrami v očích. Ve čtvrtek se Praha na chvíli proměnila v malý Londýn, neboť celý den skoro bez přestání pršelo, mrholilo či poprchalo. Za tohoto dušičkového počasí jsme procházeli Židovskou čtvrtí a navštívili celkem 3 synagogy - Maiselovu, Pinkasovu a Španělskou, která by se svou pompézností mohla vyrovnat leckterému českému zámku. V každé z nich jsme poznali trochu jinou část židovské kultury, nejvíce na mě ovšem zapůsobil památník obětem šoa, tedy holocaustu, v Pinkasově synagoze. Náhrobní nápisy pro ty, jenž vlastní hrob nemají, pokrývají stěny synagogy od podlahy až k několik metrů vysokému klenutému stropu. Na všech zdech jsou vedle jmen obětí uvedena i data jejich narození a smrti, která jsou ovšem ve většině případů neznámá, a proto je nahrazují data deportace do ghetta a vyhlazovacích táborů. Kromě ztracených lidských životů tak připomínají jednu z mnoha tragédií tohoto národa v průběhu dějin, na které nesmíme jako společnost zapomenout. Když jsme poté procházeli přilehlým židovským hřbitovem, jako by i hlučné centrum na chvíli utichlo a dalo prostor kapkám deště, které jemně dopadaly na chladné kamenné desky. Abychom se přeladili na uměleckou vlnu, a připravili se tak na večerní divadlo, navštívili jsme odpoledne Lumia Gallery,

interaktivní expozici současného digitálního a audiovizuálního umění. Tmavé místnosti daly vyniknout jak neonovým světlům, tak myšlenkám vyprovokovaným jednotlivými uměleckými díly. Ze tmy na nás zírala skupina velkých očí a pod našima nohama se s každým krokem rozestupovala hranatá stébla promítaná shůry. Světelné úponky se plazily po zdech a zrcadla ohýbala realitu, jako bychom se na okamžik ocitli v jiné dimenzi. Člověk by v obklopení všemi tvary a barvami mohl snadno zapomenout na čas a zbytek světa.

Očekávání z večera byla alespoň z mé strany velká. Čekala nás Bílá nemoc v divadle ABC a nutno podotknout, že laťka byla dost vysoko. Představení mi ovšem svým způsobem vyrazilo dech a lehce přeskočilo na první přičku našich pražských zážitků. Původní hra byla vkusně doplněna pasážemi o Karlu Čapkoví, ovšem zde se nejednalo čistě o biografii, šlo především o vykreslení reakce veřejnosti na vydání této hry v napjaté době meziválečného Československa. Proti sobě, stejně jako Maršál s Galénem, stály významné kulturní osobnosti a hanily či hájily Čapkovo dílo. Kulisy a kostýmy se držely pravidla: v jednoduchosti je krása. Pouze svým vzhledem tak úderným způsobem vyprávěla například celorudá scéna, kde se Maršál plamenně bil do hrudi při vojenském proslovu k davu černých anonymních a nemyslicích panáků, kteří ovšem záhy jako by ožili a přivedli Galénovi zkázu. Hudební stránka byla bez přehánění geniální a skvěle podtrhávala hrůzu vnitřního rozkladu lidské rasy.

Čím víc je jakákoliv divadelní inscenace neotřelejší, tím snáz se názory na ni púli, ale z mého dosavadního popisu je asi zřejmé, na které straně stojím. Již podruhé nám byla připomenuta aktuálnost nebezpečí plynoucího z masové ideologické manipulace, které se nelze jako jedinec postavit. Často ovšem ke změně nestačí ani celé davy protestujících. Ovšem lhostejnost také není řešením a zájmem o své okolí a svět třeba jako společnost jednou dosáhneme ideálů, za které jiní museli zemřít.

Poslední den jsme zavítali do třetího divadla, Zlaté kapličky české. Při této příležitosti jsme měli možnost prohlédnout si Národní divadlo po architektonické stránce a dozvědět se mnoho o historii této budovy, včetně několika zajímavostí o jejím geologickém podloží, výklad zprostředkovaný panem profesorem Havelkou, z něhož byla naše paní průvodkyně naprosto unešená. Ze střechy divadla se pod námi ještě naposledy rozlehla celička Praha a pozdější návštěva Senátu naše dobrodružství v hlavním městě hezky uzavřela.

Výlet do Prahy mi kromě množství unikátních zážitků dal také trochu času na zamyšlení se nad budoucností. Jakožto čtvrtáky nás čeká docela záživný školní rok, na jehož konci (snad) všichni úspěšně složíme onu pověstnou zkoušku dospělosti a naše společná cesta se opět rozdělí, ale tak už to zkrátka chodí. Také proto byl společný třídní výlet tím pravým osvěžením, na které budu moci s radostí vzpomínat ještě dobrou řádku let.

TEREZA BALCÁRKOVÁ

Představ nám, odkud pocházíš, co tam máš ráda a chceš se tam jednou vrátit?

Pocházím ze Šumperka, ale prakticky celý život žiju ve vesnici vzdálené od něj pět kilometrů, v Postřelmově. Celá má rodina se zde aktivně účastní kulturního života - máma je knihovnice, spolu s tátou jsou v kulturním výboru a pořádají tam spoustu kulturních akcí. Já a mé dvě sestry jsme součástí místního Junáka, já mám funkci vedoucího oddílu a zástupce vedoucího střediska, ale z Brna už se to dost dobře nepraktikuje, takže zůstávám spíše táborovým členem. Mám na Postřelmově ráda právě tu kulturní pestrost a aktivní dění a také to, že bydlím prakticky v přírodě. Ráda bych se jednou vrátila, ale Brno už se také stalo mým domovem, volba by to tedy byla náročná.

Co máš ráda na Brně?

Žiju kousek od Slovaňáku a mám tu ráda vše - parky, podniky, lidi, kulturu. Líbí se mi, že v porovnání s Prahou, kde jsem studovala, je tu více dostupných akcí a podniků pro lidi a méně se dění soustředí na turisty. A když to tu zase srovnám s Postřelmovem, líbí se mi, že tu mám dostupné velké koncerty a krásné kavárny.

Kde se vzalo rozhodnutí stát se učitelem?

Prapůvodně asi na prvním stupni ZŠ,

protože jsem měla skvělou paní učitelku. Pak jsem se zamilovala do hudby a chtěla jsem jít spíš na nějaký umělecký obor. To se změnilo, když jsem si chtěla hledat něco praktičtějšího, ale stále tam mít ten umělecký směr, takže jsem šla na FFUK studovat bohemistiku, abych mohla studovat literaturu. Ale po třech letech na bakaláři jsem si uvědomila, že praxe ze skautů a práce s mladými lidmi je něco, co by mě mohlo bavit. Tak jsem nakonec magistra vystudovala tady v Brně na filozofické fakultě a ten už byl učitelský.

Jak vás na toto povolání fakulta připravila?

Nemůžu fakultě vyčítat to, že jsem si až po bakaláři uvědomila, že chci učit, takže jsem tři roky šla možná příliš moc do hloubky v oblastech, které nejsou pro učitelství zásadní. Ale jsem za to moc ráda - díky tomu můžu prvákům dobře (a prakticky) ukázat, jak fungují například fonetické redukce a další moc zajímavé věci, ke kterým by se jen tak nedostali. Ovšem za problém považuji tematickou náplň studia. Je dobré, že jsme se věnovali didaktice, pedagogice, speciální pedagogice a psychologii. Ale horší je, že jsme se z tematické náplně hodin věnovali pouze české literatuře a světovou jako nový češtinář prakticky učíte z hodiny na hodinu.

Ale mě to vlastně baví, spousta nových příběhů, které rovnou za čerstva podávám s nadšením. :)

Po měsíci a půl horkého provozu s plným zatížením co bys vytkla fakultě, co vám vůbec neřekla a kdybys mohla dát doporučení, na co byste měli být mnohem více připravováni?

Neřekli nám, že ne všechny studenty dokážeme zaujmout. :) Myslím, že jsme žili v představě, že když budeme vydávat dostatek energie, že se nám to vrátí a že když naše hodiny budou mít všechny správné metody, může vzniknout hodina dokonalá, která bude bavit všechny. A to je rychlá cesta k vyhoření - snažit se dosáhnout této dokonalosti, protože ve výsledku trávíte hodiny přípravami, ale stejně někteří zvolí v hodině raději jiné formy aktivit, například spánek. Mám velké štěstí, že většina mých studentů ukazuje zájem v hodinách a vrací mi to zpět. Ale někteří mi kolegové z fakulty stihli vyhořet už tak druhý třetí den. Takže místo chystání elaborovaných pětiktaktových představení na každou hodinu jsme mohli věnovat více času například class managementu, který se teď učím za pochodu v praxi.

Neduhy současného školství očima mladého učitele

Myslím si, že je škoda, že není víc propojená příprava mladých učitelů s tím, co ve skutečnosti budou dělat, to už jsem zmiňovala v jedné z předchozích odpovědí. Ale ještě zmíním, že některé obory, které se dají studovat v rámci učitelství, jsou vystavené tak, že nejdou po studiu použít. Znáám pár učitelských spolužáků, kteří mají vystudovaný tak nepraktický jednoobor nebo kombinaci oborů, že nemůžou najít práci. Ale vy jako student nastupující na zajetý obor nevíte, jak funguje školská praxe. A pak se po pěti letech studia dozvíte, že je vaše specializace neuplatnitelná. To je velký šok.

Kdybys mohla být ministrem školství, co bys všechno udělala?

Tady bych mohla psát dlouhé odstavce, ale já to vezmu relativně stručně. Záleží mi na tom, aby byla podporována a zachována víceletá gymnázia. Jít na jedno z nich bylo nejlepší rozhodnutí mé i půlky mé rodiny a spousty mých spolužáků z osmiletého gymnázia, které jsem vystudovala. Možnost posouvat mladé a přemýšlivé lidi dál, dávat jim možnosti a příležitosti ve vzdělávacích oblastech je podle mě moc důležité pro naši budoucnost, a proto bych k tomuto jako ministr školství směřovala. Ale přiznám se, že bych nejspíš ministr školství být nechtěla. To je opravdu velká zodpovědnost.

Co by tě přivedlo k myšlence školství opustit + proč tolik mladých z oboru prchne?

Učitelství má stále nálepku, že je to easy way out. Jednodušší škola, pracovní doba na základce klidně i do dvanácti a spoustu prázdnin.

První šok přijde v momentě, kdy škola zase až tak jednoduchá není.

Dalším milníkem jsou praxe - to už si spousta studentů rozmyslí, jestli vůbec pokračovat. A po státnicích je situace podobná, mám hodně přátel, kteří do oboru vůbec nenastoupili, případně skončili v prvním měsíci. Není to vůbec jednoduché povolání a pro spoustu mých spolužáků je jednodušší sehnat si s vysokou školou místo v korporátu. A samozřejmě jsou určité věci, které mě lákají na jiných oborech - home office, sick days, flexibilní pracovní doba, rychlejší finanční růst. Ale mě učitelství naplňuje a doufám, že ještě dlouhou dobu bude.

Jak vidíš Slovaňák?

Spíš vám popíšu můj první pohled na Slovaňák. Když jsem se stěhovala do prvního bytu v Brně, zjistila jsem, že kousek od něj je gymnázium. Budova se mi moc líbila a chodila jsem kolem ní každý den. Tak jsem z legrace říkala, že by to bylo super, kdybych tu učila. Na fakultě nám potom říkali, že je prakticky nereálné dostat místo v centru Brna a že mladí učitelé místo na gymnáziu nemůžou dostat. Já jsem tu ale šla na dvě praxe a nakonec tu opravdu jsem. :)

Co všechno má ráda Terka, když neučí a nedělá přípravy? a jak by tě popsal nejlepší přítel?

Můj život byl vždy dost plný...všeho. Už na základce jsem měla každý den nějaký koníček. Na střední jsem chodila každý den do ZUŠ, kde jsem se věnovala příčné flétně, basové kytarě, zpěvu, klavíru. Hrála jsem tam v Dechovém orchestru Zábřeh, díky kterému jsem se podívala i do Číny. Také jsem hrála v big bandu, několika kapelách a ve sboru.

Ted' už času není tolik, ale stále si držím jednu kapelu a jezdím na plesovou sezónu zpívat s dechovkou. A taky hraju hry, od gymplu se mě pořád drží třeba League of Legends. A když je toho v životě moc, zavřu se do Minecraftu. Také mám moc ráda filmy a hlavně seriály. Ted' se koukám na poslední sérii Alice in Borderland a s kamarády jsme koukali na animovaný seriál Arcane, který je pro mě jedním z nejlepších seriálů, který byl kdy vytvořen. Ale seriály se mě drží už od střední - tehdy to byl Doctor Who, Sherlock, Supernatural, Game of Thrones - no přesně všechny ty seriály, který mladý nadšenec do knih a fantasy žánru může mít rád.

A jak by tě popsali přátelé?

Jednou jsem se na to kamaráda zeptala. Přemýšlel asi půl hodiny, potom se na mě otočil a řekl, že jsem upřímná. Ale jinak jsem většinou brána jako iniciátor akcí, humoru a káviček.

Nějaké guilty pleasure?

Těch mám hodně. Napíky uprostřed dne (nebo jak tomu říkám já, rychlý spink), sledování AZ kvízu, reakční videa streamerů s nulovou přidanou hodnotou, záznamy pořadu Sapík versus Babica. Ale moje oblíbená kratochvíle je nutit lidi zhlédnout Nejkrásnější portrét i s filmem o filmu - rozhovorem s Casanovou Bulharem. (Ráda vysvětlím na chodbě.)

5 nejoblíbenějších knih a proč, nejfilm, nej hudba

Kafka na pobřeží (Haruki Murakami) - mohla bych od něj zmínit klidně deset knih. Miluju jeho styl psaní, to magično, které při četbě cítíte a ráda se k jeho knihám vracím (i ve formě audiozpracování - skvělou verzi má Norské dřevo). Jako další nemůžu nezmínit *Spalovače mrtvol*, ten mě provázel celou vysokou a lásku k němu předávám dál (i když někdy zůstává nepochopená). Dále první díl *Narnie* - *Čarodějův synovec*, ta nechť zastupuje všechny fantasy ságy, které mě provázely dětstvím. Z poezie vždy doporučuji studentům sáhnout po Hraběti a výboru jeho poezie, *Blues pro bláznivou holku*. K této sbírce mě vedl táta, když mi už na základce doporučil Zavři oči do recitační soutěže. A opět taková jedna guilty pleasure kniha - *Temná půle* Stephena Kinga. Jak je něco trochu strašidelné a ještě k tomu o spisovateli, je to moje. Ve filmech je pro mě výběr snad ještě náročnější, ale zmíním okruh *Tarantinovek* (Pulp Fiction, Nespoutaný Django, Hanebný pancharti), *animáků studia Ghibli* a můj oblíbený žánr českých parodických komedií ze 60. - 80. Let (*Limonádový Joe*, *Tajemný hrad v Karpatech*). A také musím zmínit film, který mě inspiruje jako pedagoga - *Dead Poets Society*. S hudbou je to ještě složitější,

protože jsem velmi zapálená do několika různých žánrů. Z orchestrálního zázemí si odnáším lásku k filmové hudbě, hlavně k melodiím Hanse Zimmera. Mám také moc ráda rapovou a hiphopovou scénu domácí i zahraniční. A také si ráda poslechnu metal, rock, pop, k-pop, jazz... No, je toho hodně. Teď na podzim pravidelně střídám playlist z filmů Tima Burtona, starý Linkin Park a Lil Peepa. A v červenci jedu na Pitbulla (už si kupuju plešku).

Proč by se v dnešní přetechizované době mělo vůbec číst?

Když už ne pro potěšení, tak z praktického hlediska - čtení rozšiřuje slovní zásobu, snadněji pak poznáte chybu v psaném textu (a to nejen pravopisnou, ale například syntaktickou, což dělá studentům v poslední době docela problém). A také je pro nás zdravotně důležité, abychom dali večer po celodenním sledování obrazovek odpočinout. A co by mohl být lepší způsob než nad zajímavou knihou.

Co byla zatím tvoje největší výzva?

Moje největší výzvy byly asi v hudební sféře. Větší sóla, moderování koncertu před tisícovkami lidí, pořádání akcí, plesů, psaní not. Ale i přes tyto zkušenosti s trémou byla obrovská výzva vystoupit loni poprvé ještě jako student před dvě třídy maturantů a jednu třídu třetáků a začít učit jako zástupk.

Nebylo to jako na praxích, při kterých máte stále ve třídě provázejícího učitele jako autoritu, musela jsem si poradit sama. To vám řeknu, to byly nervy. :) Ale posunulo mě to daleko víc než všechny praxe a semináře dohromady. A měla jsem štěstí na skvělé studenty!

Na co se těšíš?

Těším se na každou příležitost, při které vidím, že má práce dává smysl. Těším se na stužkovky, úspěchy studentů, jejich zpětnou vazbu, při které zjistím, že je hodiny baví. A nevím, kdy tenhle rozhovor vyjde, ale hrozně se těším na Halloween, kostýmy, strašidelnou atmosféru, podzim. Celkově je říjen můj oblíbený měsíc, takže si ho užívám. Mám raději deštivé počasí, pochmurno, příležitost k zapálení svíčky a schování se pod deku. A taky mám narozky.

Rychlo výběr a proč:

Moře nebo hory

Hory - moře se bojím (hlavně ježků a chobotnic) a není tam tolik hezkých výhledů.

Kino nebo divadlo

Divadlo - na film se můžu většinou podívat doma, ale divadlo vidět na vlastní oči nic neporazí.

Den nebo noc

Ráda bych řekla noc, protože mám radši tu tmavou atmosféru, ale jsem bohužel od přírody ranní ptáče, vzbudím se brzy a odpadnu ještě dřív.

Káva nebo čaj

Dlouhé roky jsem pracovala jako barista, ale v poslední době přicházím více na chuť čaji a taky mám ráda matchu.

Sladké nebo slané

Nejde jedno bez druhého, ale jsem asi spíše na *sladké*.

Samota nebo společnost

Jak kdy, v testech mi vždy vycházel *centrovert*, takže ideálně půl na půl. Ale poslední dobou asi spíše *samota*.

Sova nebo skřivan

Myslím, že mám v sobě *oba*. Ale asi často vyhrává skřivan.

Co bys dělala, kdybys nebyla učitel?

Z realistického hlediska asi baristu na nějaké vedoucí pozici, to mi šlo dobře. Ale kdybych nešla studovat bohemistiku a šla tam, kam mě to táhlo víc, byla bych možná muzikálová herečka.

TAJEMNÝ MÁCHA

*„Byl pozdní večer první máj,
Večerní máj, byl lásky čas...“*

Verše nejslavnějšího českého romantického básníka, které pozná téměř každý, ale jaký byl Mácha jako člověk? Jak vypadal, jak se choval?

Spousta věcí, hlavně kolem jeho vzhledu a smrti, zůstává dodnes zahalena tajemstvím a dohady. Co tedy víme o jeho vzhledu? Byl středně vysoké postavy, měl podlouhlý obličej s nepřiliš hustým vousem, snědou pleť, jiskrné oči a černé nebo tmavě hnědé vlasy sčesané dozadu. Uhrančivý vzhled podtrhoval šedý plášť s červenou podšívkou, vysoké jezdecké boty a oblíbená červená čepice. Pokud byl nalehko, tak si brával černou vestu, černý šátek kolem krku, modrý frak a šedé kalhoty. Svědectví jeho přátel a společníků se hemží poznámkami o jeho podivinství, afektovanosti, zasmušilosti, samotářství, ale také drsnosti vůči ostatním, velké žárlivosti, panovačnosti, touze oblékat se i chovat se výstředně a dalo by se říci až narcisticky, což se plně projevilo především v jeho vztazích se ženami, především s Lori Šomkovou.

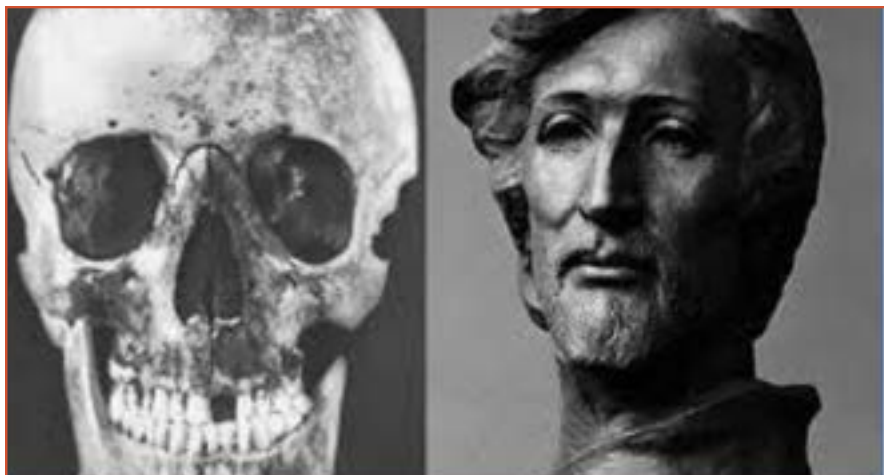
Mladý Mácha studuje, s přáteli podniká bezpočet pěších výletů po Čechách, čte, maluje, píše verše a povídky,

dobře zpívá, hraje ochotnické divadlo a vede si deník. Některé pasáže z tohoto deníku psal šifrovaně, vytvořil si vlastní abecedu a zapisoval si tak důvěrné věci. První, komu se podařilo částečně tyto pasáže dešifrovat, byl spisovatel Jakub Arbes. Právě odtajnění tohoto obsahu pomohlo autorům Máchových životopisů dodat cenné povahopisné informace. I po rozluštění byly ale některé velice erotické pasáže, do kterých si zaznamenával své sexuální zážitky, vynechány a kompletní deník vyšel až v roce 1993 v knize Intimní Mácha. Kdo by se tedy chtěl o jeho osobním životě dozvědět více, jak se ke své Lori choval velice manipulativně, rozházel se s ní a zase scházel velice divoce, nekompromisně diktoval, s kým se může stýkat, že mu dělalo dobře, když ji mohl citově vydírat, že pociťoval dokonce určitou slast, když ji viděl plakat nebo křičet bolestí, musí sáhnout právě po této knize a začíst se do osobních pasáží z jeho deníku.

Rouškou tajemství je opředeno i Máchovo předčasné úmrtí, po němž se hned vynořila řada spekulací a „zaručeně spolehlivých“ svědectví.

Velice dlouho se tradoval například příběh o smrti na zápal plic, když básník obětavě pomáhal při hašení požáru v Litoměřicích, kde po dokončení práv pracoval v advokátní kanceláři a pendloval mezi Litoměřicemi a Prahou. Z dopisů, které Mácha posílal rodině, vyplývá, že nejasnými zdravotními problémy trpěl již delší dobu před zmiňovaným požárem. Dle informací od bratra, z úmrtního listu, příznaků nemoci a rychlosti, s jakou byl pohřben, vše naznačuje, že Máchovo smrtelné onemocnění mělo co do činění s cholerou, jejíž epidemie skutečně v roce 1836, kdy Mácha zemřel, Čechy zasáhla.

Máchův život je plný paradoxů, žil krátce, ale intenzivně. Profil typického romantického hrdiny naplnil svým životem a povahou na sto procent.

PROBLEMATIKA ELEKTROMOBILŮ

V současné době se všude diskutuje problematika elektromobilů a vůbec budoucnosti automobilového průmyslu. Jeví se to jako nová věc, ale my si dnes dokážeme, že tomu tak vůbec není a že elektromobily znali již naši předkové.

Výrazný nárůst popularity elektromobily poprvé zažily ~~až v nedávné době~~.

Ještě lepším příkladem rané elektromobility byly USA. Auta poháněná elektřinou tu před první světovou válkou tvořila skoro 40 % všech vozů. Zbytek tvořila auta na páru a spalovací motor.

V některých zemích tvořily elektromobily významnou část vozového parku již na přelomu 19. a 20. století. Například ulicemi Londýna koncem 19. století jezdilo zhruba 70 elektrických taxíků.

Zájem o elektromobily ale netrval věčně, ve 20. letech již na trhu jasně dominovaly vozy se „spalovákem“. Svou roli sehrály mimo jiné zlevňující benzín nebo rostoucí potřeba řidičů překonávat delší úseky.

Některá dávná elektroauta byla propagována jako vhodná volba pro ženy. Benzínové vozy totiž zprvu vyžadovaly fyzicky značně náročné startování.

Ranní kardio

ó ne!

ZASPAL JSEM.

07.25

07.30

